

**TAPA VALLAVOLIKOGU
OTSUS**

E E L N Õ U

28. märts 2018 nr.....

**Arvamuse andmine Osäühing MARKILO Vajangu sigala
laienduse keskkonnamõju hindamise aruande eelnõule**

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi nimetatud *KeHJS*) § 20¹ lõike 1 ja § 15¹ lõigete 1 ja 4 alusel esitas Keskkonnaamet 09.02.2018 kirjaga nr 6-3/17/373-14 Tapa Vallavalitsusele seisukoha andmiseks Osäühing MARKILO Vajangu sigala laiendamise keskkonnamõju hindamise (edaspidi nimetatud *KMH*) aruande eelnõu.

Kavandatava tegevuse eesmärgiks on esitatud aruande eelnõu kohaselt tootmismahu suurendamine võrreldes olemasoleva kompleksloaga ja seakasvatuse efektiivistamine. Ettevõtte soovib laiendada olemasolevat Vajangu farmikompleksi. KMH aruande eelnõu koostamise ajal on käitises keskkonnakompleksloa alusel kokku kuni 360 poegimiskohta, 4140 võõrdepõrsaste kohta ja 1500 emiste kohta.

Kavandatav tegevus on võtta kasutusele KMH aruande koostamise ajaks rekonstrueeritud sealaudad ja rajatud vedelsõnnikuhoidla ning ehitada juurde veel üks uus vedelsõnnikuhoidla. Planeeritav mahutavus peale kõiki rekonstrueerimis- ja laiendustöid on kogu käitises kokku 1120 emiste, 2240 nuumsigade ja 5120 võõrdepõrsaste kohta.

KMH aruande eelnõu on koostatud vastavalt KeHJS §-le 20. Keskkonnamõju hindajaks on Estonian, Latvian and Lithuanian Environment OÜ (ELLE OÜ) ning vastutav ekspert on Toomas Pallo (litsents nr KMH0090).

Tamsalu Vallavolikogu majandus- ja ettevõtluskomisjon arutas Osäühing MARKILO Vajangu sigala laiendamise KMH aruandega seonduvat 14.03.2018 koosolekul, kuhu olid kutsutud ka ELLE OÜ ja Osäühing MARKILO esindajad, kuid kes komisjoni koosolekul ei osalenud.

Majandus- ja ettevõtluskomisjon ja Tapa Vallavalitsus ei pidanud esitatud aruannet piisavaks ja asjakohaseks ning esitas alljärgnevad ettepanekud ja seisukohad:

- 1) aruande alapeatükis 5.6 on välja toodud, et tootmisterritooriumi piiril ega lähistel ei ole aruande koostajatele teadaolevalt välisõhu saastatuse taset mõõdetud. Anname teada, Tapa Vallavalitsusele on varasemalt edastatud Võhmata PM ASi tellitud ja Eesti Keskkonnauuringute Keskus OÜ poolt 2013. aastal koostatud "Võhmata PM Vajangu lüpsifarmi lubatud heitkoguste projekt", kus on käsitletud ka kahe käitise koostmõju. Tulenevalt eelnevast ei ole õige KMH aruandes märkida, et tootmisterritooriumi lähistel ei ole välisõhu saastatuse taset mõõdetud. Palume täiendavalt uurida välisõhu saastatuse taseme mõõtmiste olemasolu nii Vajangu sigala territooriumil kui ka selle lähiümbruses;
- 2) aruandes on läbivalt välja toodud, et tapamaja reovesi suunatakse Tamsalu Vesi ASi poolt hallatavasse ühiskanalisatsiooni. Tamsalu Vesi ASilt saadud informatsiooni kohaselt nende poolt hallatavasse ühiskanalisatsiooni tapamaja reovesi ei jõua. Lisaks juhime tähelepanu,

et vastavalt Tamsalu valla ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni kasutamise eeskirja (<https://www.riigiteataja.ee/akt/428032013060>) § 16 lõike 2 punktile 7 on ühiskanalisatsiooni keelatud juhtida reovett, mis sisaldab bioloogiliselt raskesti lagundatavaid keskkonnoahtlikke aineid, mille hulka kuulub muuhulgas ka tapamajade veri. Tulenevalt eelnevast palume aruandes täpsustada alternatiiv 1 korral tekkivad sigalate ja tapamaja reovee kogused ning kuhu suunatakse sigalates ja tapamajas tekkiv reovesi. Vajadusel palume täpsemalt kirjeldada ka reovee puhastamist. Lisaks soovime, et aruandes täpsustatakse ka sisseostetava vee kogus, kuivõrd meil on alust arvata, et tarbitava vee kogus on juba praegu suurem kui aruandes märgitud 12 000 m³/aastas;

- 3) aruandes esitatud saasteainete koosmõju levimise arvutused ei ole veenvad. Vaadates eraldi ainult Vajangu sigala heiteallikate koosmõju, siis alapeatükis 7.2.4 kirjeldatud hajumisarvutuste tulemusena selgus, et maksimaalne tekkiv õhukvaliteedi tase ei ületa maapinnalähedases õhukihis saasteainetele kehtestatud piirväärtusi ei väljaspool territooriumi ega lähimate elumajade juures (lk 47), kuna ei arvestata ilmselt tuule mõju. Vajangu asula paikneb 300 meetri kaugusel lautadest idas. Eestis on valdavad läänekaare tuuled, seega oleks vajalik teha täiendavad mõõtmised asulas läänetuulega;
- 4) saasteainete suunamine välisõhku läbi sundventilatsiooni korstnate ei ole piisav meede lõhnahäiringu vähendamiseks. Oleme seisukohal, et arendaja peab rakendama kompleksi laiendamisel kõikide lautade ventilatsioonisüsteemidele filtreid. Aruandes tuleks esitada ka võimalike filterseadmete spetsifikatsioon;
- 5) komisjoni liikmetel on informatsioon, et hoolimata sundventilatsioonist, on suviti sigalate aknad olnud avatud, mistõttu haisuprobleem Vajangu asulas on olnud eriti akuutne. See eeldab töötajate teadlikkuse tagamist ja tegevuse kontrolli ettevõtte poolt;
- 6) komisjon on seisukohal, et sõnnikuhoidlad peavad olema välisõhust isoleeritud, st kaetud õhukindla materjaliga. Sõnnikuhoidlate ventileerimise korral tuleb suunata saastunud õhk samuti filtritesse;
- 7) komisjon teeb ettepaneku korraldada osaühing MARKILO Vajangu sigala laiendamise KMH täiendatud aruande avalik arutelu Vajangul kohalikele elanikele sobival ajal, teavitades elanikke vähemalt kaks nädalat enne selle toimumist, kuna Vajangul on sigala laiendamise vastu suur avalik huvi.

Tapa Vallavolikogu nõustub majandus- ja ettevõtluskomisjoni seisukohtade ja ettepanekutega ning lähtudes eeltoodust ja võttes aluseks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 2 ning KeHJS § 20¹ lõike 1 ja § 2³, annab järgmise seisukoha:

1. Osaühing MARKILO Vajangu sigala laiendamise keskkonnamõju hindamise aruanne ei ole asjakohane ja piisav.
2. Teha ettepanekud Osaühing MARKILO Vajangu sigala laiendamise keskkonnamõju hindamise aruande eelnõu täiendamiseks.
3. Otsus jõustub teatavakstegemisest.

Toomas Uudeberg
Volikogu esimees

SELETUSKIRI

Tapa Vallavolikogu otsuse eelnõu “Arvamuse andmine Osaühing MARKILO Vajangu sigala laienduse keskkonnamõju hindamise aruande eelnõule” juurde

Keskkonnamõju hindamise objektiks on Lääne-Virumaal Tapa vallas Vajangu külas Rammo tee 3 (katastritunnus 78702:001:1030) aadressil asuva suurenenud tootmisvõimsusega seafarmi ümber ehitamine, laiendamine ja tegevus. Keskkonnamõju hindamise aluseks on Osaühing MARKILO keskkonnakompleksloa nr L.KKL.LV-184854 muutmise taotlus.

Olemasoleva kehtiva kompleksloaga on farmi määratud tootmisvõimsus kuni 360 poegimiskohta, 4140 võõrdepõrsaste kohta ja 1500 emiste kohta. Farmi kompleksi kuulub kuus sealauta ja vajalikud abirajatised. Lisaks toimub farmis liha tootmine ja säilitamine, mille tarbeks asub seal tapamaja ning mille aastane tapamaht on kompleksloa alusel 6000 siga.

Aruande koostamise hetkel on farmis osaliselt rekonstrueerimis- ja laiendustööd tehtud. Laiendamise eesmärgil on toimunud ühe uue ringja põhiplaaniga vedelsõnnikuhoidla rajamine ning samuti on sealautade rekonstrueerimise käigus muudetud toodangurühmasid ning pidamisviise.

Kavandatava tegevuse taotletavaks mahuks on maksimaalselt 2240 nuumsigade kohta, 1120 imetavate, vabade või tiinete emiste kohta ning 5120 võõrdepõrsaste kohta. Sigade koguarv suureneb käitises maksimaalselt 2480 koha võrra. Soovitud mahtude saavutamine toimub etapiviisiliselt. Kavandatava tegevuse eesmärgiks on sigade intensiivkasvatuse jätkamine liha tootmiseks ning ettevõtte tootmismahu suurendamine ja loomakasvatuse efektiivsemaks muutmine.

Keskkonnamõju hindamise aruandest selgub, et kavandatava tegevuse elluviimisel rakendatakse samaaegselt negatiivseid keskkonnamõjusid leevendavaid meetmeid. Saasteainete heidet vähendab nii lautades planeeritav sõnniku põhjakihi jahutamine kui ka ringja põhiplaaniga vedelsõnnikuhoidlate kasutuselevõtt.

Tuginedes keskkonnamõju hindamise aruandele, 14.03.2018 ja 21.03.2018 toimunud Tapa Vallavalitsuse istungitele ning 14.03.2018 toimunud Tapa Vallavolikogu majandus- ja ettevõtluskomisjoni koosolekule oleme seisukohal, et aruanne ei ole asjakohane ja piisav. Tulenevalt eelnevast on volikogu otsuses tehtud KMH aruande täiendamise kohta ettepanekud koos selgituste ja põhjendustega.

Koostas
Mailis Alling
keskkonnaspetsialist
19.03.2018

Menetletud vallavalitsuse istungitel 14.03.2018 ja 21.03.2018.